

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

EM2019/Pkt. 138

16. oktober 2019

Stine Egede

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at rette henvendelse til Rigsmyndighederne med en opfordring til, at anklagemyndigheden i Grønland søger at skærpe foranstaltningsniveauet i sager om seksuelle overgreb mod børn.

(Medlem af Inatsisartut, Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit)

Indledningsvis ønsker vi at takke Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit for at have fremsat et forslag om et problem som samfundet har drøftet i mange år, men som desværre ikke har mundet ud i konkrete ændringer på lovgivningen.

Jeg er helt overbevist om, at mange lige nu bliver berørt over det som bliver fremsat her. Vi ved at mange mennesker er blevet krænket seksuelt under deres barndom. Mange holder disse forhold hemmelige, nogle er kommet op i alderen og nogle har holdt deres hemmeligheder skjult i gennem et helt liv.

Mange børn iblandt os har holder på hemmeligheder, de skammer sig, er bange og ved ikke hvordan de skal handle efter nogen har overskredet deres grænser.

Men heldigvis har mange haft mod til at henvende sig over for et voksent menneske, som har ført til at der bliver oprettet en politisag. Desværre bliver mange sager opgivet på grund af mangel på beviser.

Enhver kan forestille sig hårdt dette kan ramme de enkelte. Krop og sjæl er blevet smadret, kroppen har fået skade for livet, men myndighederne tror ikke på en. Hvordan kan krop og sjæl få et godt liv, når den ikke modtager den nødvendige hjælp efter hændelsen?

Heldigvis er der i nogle af stederne efter oplysningskampagnerne tilbud om behandling, uanset udfaldet af politisagen.

Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit fremsætter et forslag om, at anklagemyndigheden skærper foranstaltningsniveauet i sager om seksuelt overgreb over for børn.

Samfundet har i årevis debatteret den alt for lave foranstaltningsniveau i sager om seksuelt overgreb over for børn.

Foranstaltningsniveauet i dag går op til 5 års anstaltsophold. Kriminalloven giver mulighed for at der kan idømmes op til 10 års anstaltsophold.

Derudover kan man når man finder ud af, at den der har begået ugerningen har psykisk sygdom, eller begår samme forbrydelse igen, idømmes tidsubegrænset dom i et lukket fængsel.

I Naalakkersuisuts svarnotat i forbindelse med førstebehandlingen oplyste man at de har rettet henvendelse til justitsministeren om at udarbejde et forslag til at hæve den nuværende foranstaltningsramme i Kriminalloven fra 10 til 16 år, hvis henvendelsen skal diskuteres ønsker vi at Naalakkersuisoq først skal henvende sig til Inatsisartut.

Vi mener at den eksisterende mulighed i § 147 for at kunne idømme foranstaltning op til 10 er tilstrækkelig.

Inuit Ataqatigiit ønsker at opfordre til, at man i stedet sikrer, at man sammen med dommen på anstaltsophold også kræver at man modtager behandling. Forstået på den måde, at man eksempelvis er blevet dømt til årelang anstaltsophold også modtager psykisk behandling.

Vi ved jo, at mange krænker selv har oplevet at blive krænket mens de var børn, unge eller sågar efter de er blevet voksne, hvor nogle er blevet misbrugt eller voldtaget flere gange.

Virkeligheden er den, at nogle af de dømte bliver prøveløsladt, mens andre sidder tiden ud, ligesom der er nogle der begår ny forbrydelse. Dermed får nogle flere domme. Dette medfører at flere børn krænkes. Måske kunne en behandling medføre, at man ikke begår en ny forbrydelse.

Inuit Ataqatigiit tror på, at behandling er vejen for de førstegangsdømte.

Vi må som samfund tage ansvaret for, at disse forbrydelser falder i antal.

Vi har alle i dette samfund ansvaret for især at beskytte børnene.

Hvad angår den behandling der vil blive udført under opholdet i anstalten, det vil sige, om det skal være inden for Kriminalforsorgen eller om ansvaret ligger hos vores land gennem sundhedsvæsenet, kunne vi drøfte mere indgående.

Naalakkersuisut oplyser i deres svarnotat man har anmodet om at ændre foranstaltning til egentlig straf, hvilket Inuit Ataqatigiit ønsker at stille spørgsmålstejn ved. Vi mener at spørgsmålet er større end som så. Ligesom den bør debatteres særskilt. Spørgsmålet er så stor at man ikke kan arbejde med emnet baseret kun på et enkelt forslag. Debatten og analysen skal være bred og skal ske først. Her er det især vigtigt at alle aktører og interessenter kommer med input først.

Inuit Ataqatigiit ønsker som minimum at få oplyst hvilket foranstaltningsniveau Naalakkersuisut forestiller sig. Naalakkersuisut er nødt til at melde klart ud nu her i debatten. Endvidere skal vi

gøre det klart at vi på forhånden ikke kan støtte Naalakkersuisuts forestillinger om fremtidige foranstaltningsniveau.

Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit ønsker gennem sin forslag at øge beskyttelsen af ofre for forbrydelserne i forhold til i dag. Hvor meget vil det koste at krænke en anden person? Vi ønsker ligeledes at opnå, at krænkerne ikke længere skal være til fare for børn eller voksne når de har udstået foranstaltningen og igen bliver en del af samfundet. Forstået på den måde, at de har modtaget tilstrækkelig behandling under deres anstaltsophold samt at de først bliver integreret i samfundet, når de ikke længere vurderes som farlige.

Loven er til for at beskytte samfundet. For at forhindre forbrydelser mod medmennesker. For at vise forbryderen at samfundet ikke acceptere deres handlinger.

Tiden er inde til at vi fælles indrømmer at foranstaltningsdomme ikke er tilstrækkelige til at eliminere seksuelle krænkelser. Inuit Ataqatigiit mener at man ikke kan undgå at skulle behandle gerningsmanden, idet vedkommende selv kan være et offer for lignende krænkelser. Fordi vi mener at sygdommen har medført, at man har overskredet en grænse.

Men vi skal huske på, at samfundet har ansvaret for at tilbyde øjeblikkelig hjælp til de krænkede. Desværre er der mange der ikke får hurtig hjælp. Dette kan have skadelige konsekvenser som kan være livsvarige.

Med disse bemærkninger vil vi meddele, at vi ikke kan tilslutte os Naalakkersuisuts ændringsforslag.

Vi henviser sagen til nøje behandling i Lovudvalget.

Tak